

Smithfield Julefedeskue 1888.

Det største Fedeskue, Smithfield Club nogensinde har kunnet fremvise, afholdtes i Dagene fra 10de til 14de December iaar i Agricultural-Hall, Islington. Det omfattede 320 Stykker Kvæg, 197 Numre af Faar (hvert Nummer paa 3 Individier) og 86 Numre af Svin, der dels fremstilledes parvis, dels bedømtes hver for sig.

Agricultural Hall er beliggende midt i London og indeslutter et meget stort Lokale med Glastag og brede Gallerier, fra hvilke man atter føres ind i store Sidesale. Den høje Hovedhal er indrettet til Kreaturerne, og fra Gallerierne, der ligesom de tilstødende Lokaler, tjene til almindelig Landbrugsudstilling, har man en glimrende Oversigt over Dyrskuet, der, saa smukt og praktisk arrangeret som det er, absolut maa tiltale Enhver. I 4 lange Rækker adskilte ved brede Gange er Kvæget opstillet, og Faarefoldene findes i en Rundkreds derom, medens Svinene ere anbragte i et Sidelokale. Store Lysekroner hænge ned fra det hvælvede Loft, de mange hundrede Gasblus ere mægtige nok til at holde Mørket ude, og først Klokken 9 om Aftenen høres den ubehagelige Ringning, der forkynder, at man har at forføje sig bort. — Overalt er opslaaet vejledende Plakater, saa det er umuligt at løbe vild. Der er Renlighed, Orden og god Luft. Kvæget er bundet i solide Jærnrækværk saaledes indrettede, at man har frit

Syn over Forparten af Dyrene, medens disse dog samtidig ere hindrede i at forulempe Publikum.

Det store Juleskue i London har i mangfoldige Aar været noget, som mange engelske og skotske Landmænd have truffet Forberedelse til og imødeset med Spænding lang Tid i Forvejen, og det ikke alene fordi det afholdes paa en Aarstid, da godt Kjød betales med højeste Pris, og fordi det er en Anbefaling for Hjorden at være præmieret ved Skuet, men ogsaa fordi selve Præmierne ere værd at tage med hjem. Ialt uddeles 59000 Kroner i Præmier, og et enkelt Dyr kan hjembære 3690 Kroner, idet vedkommenede Kreatur kan faa indtil:

450 Kroner som bedste Dyr i sin Klasse,

450 Kroner som bedste Dyr af sin Race,

900 Kroner som bedste Stud eller Kvie paa Skuet,

1890 Kroner som bedste Dyr paa Skuet.

Næststørste Præmie er 1800 Kroner, derpaa følgende 900 Kroner osv.

Champions-Prisen for Faar er 1440 Kroner og for Svin 720 Kroner.

Naar man nu veed dette, og man veed, at de engelske og skotske Racer ere berømte over hele Verden, møder man paa et saadant Skue med store Forventninger saavel med Hensyn til Racepræget som til Formen af det enkelte Dyr.

Men desuagtet bliver man, i hvert Fald naar man ikke tidligere har overværet et lignende engelsk Fedeskue, overrasket i begge Retninger, man forbavses over den Fuldkommenhed, man er naaet til saavel i Egalitet som Formfuldendthed. — Her var fremstillet ikke mindre end 26 forskellige rene Racer, nemlig af Kvæg 8, af Faar 12 og af Svin 6, og hver Race var saa udpræget for sig, at de vare at kjende fra hinanden paa lang Afstand.

Af størst Interesse for os maa Kvæget og Svinene vel ansees for at være, og idet jeg forbeholder mig at omtale Svinene ved en anden Lejlighed, skal jeg her give en Redegjørelse for Kvægskuet og indlede denne med at forud-

skikke en Skala, angivende den opnaaede Vægt i de forskjellige Aldersklasser. (Se næste Side).

Hver Race indtager en Afdeling for sig og er inddelt i 5 Klasser:

- I. Stude under 2 Aar.
- II. Stude 2—3 Aar.
- III. Stude 3—4 Aar.
- IV. Kvier under 4 Aar.
- V. Køer under 4 Aar.

Devonkvæget staaer først paa Listen. Det er den mindste af alle de fremstillede Federacer, opnaaer, som Vægtskalaen viser, den mindste Vægt i alle Aldersklasser, og er i Almindelighed ikke saa tidlig moden som de 3 efterfølgende Racer: Hereford, Korthorn og Angus. Devonkvæget er i Almindelighed heller ikke saa udpræget i Fedeformen som disse, det er vel kort i Kroppen, der forøvrigt er dyb og bred med rigtig godt, bredt Kamstykke, god Ryg og Lænd, men Krydset er ofte vel smalt og lidt spidst, og Laarene mangle noget i Dybde. Kvaliteten er derimod udmærket god, de ere »tunge som Bly« sige Slagterne, Kjødet er saftigt, passende blandet med Fedt, og man har endog fundet Skuets Champion i denne Race. Devonkvæget er mørkerødt og uden Aftegn, og foruden de nævnte Bygningstræk skal jeg fremhæve dets ejendommelige, ret store, men dog samtidig fine Hoved med bred Pande, smal lang Næseryg med upigmenteret Næs-tip, meget lange, tykke, mest udadrettede, men samtidig lidt fremadkrummede Horn med opadvendt Spids. Af Naturen er Haarlaget tilbøjeligt til at krølle, men Kunsten kan hjælpe meget paa dette Anlæg, og navnlig, naar man seer paa Championsdyret, kan man ikke nægte, Friseringen er meget vellykket; den er fint krøllet over hele Kroppen, har Haarskilling midt i Panden, og Haarlaget langs Ryggen er lagt pænt glat til begge Sider undtagen netop lige foran Lænden, hvor der paa Grund af dennes enorme Fylde er fremkommet en lille Huling.

At Championsdyret er Gjenstand for ganske særlig

**Gjennemsnitsvægt samt højeste og laveste Vægt af de ved Londons Julestue 1888 fremstillede
Kvægracer.**

Tallene angive levende Vægt i danske Pd.

	Stude under 2 Aar	Stude under 3 Aar	Stude fra 3—4 Aar	Kvier under 4 Aar
Devonrace	1032 (900—1087)	1419 (1050—1700)	1767 (1650—1885)	1235 (1090—1345)
Herefordrace	1236 (1008—1420)	1656 (1425—1935)	1935 (1740—2125)	1573 (1500—1750)
Korthornrace	1260 (1100—1450)	1691 (1500—1950)	2006 (1685—2385)	1621 (950—1960)
Sussexrace	1293 (1100—1424)	1675 (1580—1770)	1853 (1640—2070)	1576 (1315—1815)
Rødt kullet Race		1400 (1175—1625)	1705 (1650—1760)	1460 (1350—1550)
Welsh Race		1462 (1330—1685)	1920 (1860—2050)	
Højlandrace			1583 (1385—1800)	1284 (1100—1385)
Angus- og Gallowayrace	1215 (1030—1435)	1730 (1410—1820)	1932 (1845—2080)	1477 (1165—1800)
Krydsninger	1275 (1040—1460)	1678 (1370—1885)	1843 (1670—1935)	1430 (950—1770)

Beskuelse, er en Selvfølge; der er derfor anbragt Rækværk omkring den, og det er en absolut Nødvendighed, da Pladsen ligefrem stormes, navnlig i Aftenstunden, da Skuet er vrimplende fuldt af Mennesker.

Denne Stud er ogsaa nok værd at se paa, bundfed og godt kjødsat, som den er allevegne og selvfølgelig fuldkommen i Formen uden at være i Besiddelse af de nævnte Anker paa Racen i Almindelighed. Den er 2 Aar og 11 Mdr. gammel og vejer 1525 Pd. Den er hverken stor eller lang, men meget bred og dyb med parallel Bug- og Ryglinie. Ryggen er aldeles lige fra Nakkekam til Hale-rod og meget bred, overalt fast, Pung og Doglap stærkt fedtfuldte, saa Kroppens Underflade ogsaa er lige. Bov og Bryst gaa over i hinanden uden mindste Huling, og Studen er stærkt udfyldt foran Boven, saa Halsen synes meget kort. Laarene dybe og brede og Laarballen ej rund som ellers paa Devonkvæget; den bageste Del af Krydset er med andre Ord langt, saa Sædet er lige. Benene ere fine.

Udenfor sine hjemlige, snævre Grænser har Devonkvæget aldrig vundet varigt Fodfæste; i Skotland er det prøvet flere Gange, men man har stadig opgivet det igjen.

Ved Siden af Devonkvæget finde vi:

Herefordracen, der er saa konstant i Form og ensartet i Lød, at den ikke kan forvexles med nogen anden Race. Herefordkvæget var fremstillet ret rigeligt, 45 Individuer, alle mørkerøde med hvid Bug, hvide Sokke, mere eller mindre lang Drage, hvid Haledusk og hvidt Hoved med røde Øre. Hornene ere lange og tykke, stærkt udadrettede og lidt fremadkrummede, Haarlaget langt og ofte kruset. Det er en meget udtalt Fedetype, bringebrede store, vægtige Dyr, betydelig større end Devonkvæget, omtrent som Korthornet, hvilket de meget ligne i Form, dog ere de ikke saa fine i Præget, saavel Ben som Hoved og Hals ere grovere, Hudfoldene større, Hovedet har blødere Træk og bredere Mule, Krydset er lidt kortere og ikke saa fladt, Bagbenene mere snevert og parallelt stillede

I fed Tilstand er det ligefrem forbavsende at se deres fyldige Ryg med udmærket Lænd og Kam, Ryggen er meget ofte det bredeste Parti af Dyret, Ryglinien lige fra Nakkekam til Halerod, Brystet dybt og bredt, Doglappen meget stor, fedtfuldt, Pung eller Yver ligesaa, Ryg- og Buglinie ofte parallelle, ikke sjælden er der aldeles ingen Huling bag Boven, og foran denne er det fede Dyr altid udmærket udfyldt, saa Halsen synes meget kort, navnlig da den er noget grov i sin Forening med Hovedet. Flanken er ofte i den Grad udfyldt, at man kun til Nød kan bringe den kantstillede Haand ind i Vendefuren. Det kortere Kryds har ikke de store Fedtpuder paa Siderne som Korthornet, saa det fede Dyr er ikke slet saa parallelepipedisk; Laarene naa sjælden Korthornet i Dybde, men de ere mere lukkede end paa disse. Sædet aldeles plant. Kvaliteten af Kjødet er meget god; i Reglen er det meget fast at føle paa, og Slagterne sætte det i Række mellem det skotske Kvægs (Angus, Galloway og Højlands) og Devonkvægets. Af Herefordkvæget var det navnlig de 2—3 aarige Stude, der vare roesværdige.

Som det vil sees af Vægtskalaen, kan Herefordkvæget opnaa samme Vægt som Korthornet i de respektive Aldersklasser, og da det skal være mere haardført og mere virkelig kjødfuldt, er det fuldt forstaaeligt, at Herefordtyre i de senere Aar ere blevne mere benyttede i Krydsningsavl.

Korthornskvæget med dets lange, brede Legeme giver sig ved hele sit fine Præg tilkjende som det højt forædlede Fededyr, men da dets Form og Egenskaber ere saa vel kjendte hjemme i Forhold til de andre engelske og skotske Racer, skal jeg ikke trætte med en Beskrivelse deraf. Kun finder jeg her Anledning til at gjøre opmærksom paa, at hele dette Fedeskues Karakter ifølge sagkyndige Folks Udsagn har forandret sig betydelig i de sidste Aar, idet man mere og mere gaar i Retning af at fremstille vel fedede Dyr, men ikke overfede som i tidligere Tid, da navnlig Korthorns- og Krydsningskvæget

ligefrem skal have været vanskabte af Fedt, og det er i den Retning meget betegnende at se Bedømmelsen af Korthornskvæget; det Dyr, der er udtaget som det bedste i denne Race, er en Stud, hvis Fedme langt overgaaes af flere andre i samme Klasse, som baade ere vægtigere end denne, og som, netop ved deres betydeligere Fedtlag, have en mere parallelepipedisk Form, en mere plan Ryg, men ingen af dem er saa kjødfulde og faste at føle paa som netop nævnte Medaljedyr. Det var en $2\frac{1}{2}$ aarig Stud, vægtig 1750 Pd. Som det vil sees af Vægtskalaen findes Skuets sværeste Dyr netop i Korthornsgruppen, en $3\frac{1}{2}$ aarig Stud, paa 2385 Pd.; denne skal ogsaa ifjor være fremstillet og præmieret her ved Skuet og er en ualmindelig rygbred og velskabt Stud. Paa Grund af sin betydelige Vægt, havde den stadig mange Tilskuere om sig, navnlig efterat man af Salgsplakaten saa, at den var solgt for atsteges hel i Olympia første Nytaarsdag.

Anguskvæget var ogsaa bragt til Skuet i ret rigelig Mængde, og det var en storartet smuk Fremstilling af disse sorte, kullede Dyr, der i Almindelighed ere mere sluttede og tætte end Korthornet og ligesaa nær Grunden som disse.

Anguskvægets Form er total forskjellig fra Korthornets; medens disse sidste nærmest maa siges at have Form af et Parallelepipedum, har Anguskvæget Cylinderformen, de ere afrundede alle Vegne. Krydset er lige, men ikke saa bredt som Korthornets, og det er tilrundet fra Side til anden, Hoftehjørnerne ikke fremstaaende, Lænden ofte af samme Bredde som Krydset, og Bredden og Muskelfylden holder sig hen over Ryggen og Kamstedet, men Ryggen gaaer jævnt over i de dybe Sider, der ligeledes ofte uden Huling gaa glat over i Boven, som er godt udfyldt foran, og paa det meget fede Dyr er saavel Doglap som Yver eller Pung udfyldte af Fedt, saa Ryg- og Buglinie ere parallelle. Bringene bred, Laarene kraftige, dybe og brede, men med rundt Sæde, Underlaaret bredt, men fra Has til Muskeltilhæftning er der i Reglen lidt længere end paa Korthornet. Paa en fin Hals bærer det

cylindriske Legeme et nydeligt, lille, kullet Hoved med store Øjne, bred Pande, middelstor Nakkeknude og fin kort Næse. Kroppen hviler paa fine, korte Ben med kraftig Underarm og let bøjet Has.

Kvaliteten af Kjødet staaer absolut i første Række og øverst, det er vel marmoreret, men har intet overflødig Fedt.

Af Stude under 2 Aar var der forholdsvis mange, som det vil sees af den senere fremstillede Liste, og det var en meget smuk Repræsentation; Gjennemsnitsvægten naaer vel ikke Korthornets, men Ensartetheden i Form staaer ikke tilbage, og Kvaliteten er langt at foretrække. Staaer man ved Siden af Lord Tweedmouths 1ste Præmiestud, maa man absolut tænke, man har et 1ste Klasses Ungdyr for sig, særlig god Form, extra Kvalitet, 1435 Pd. vægtig, 1 Aar 11 Md. gammel, og det er en Repræsentant fra det kolde Invernesshire, men fra en af de bekjendte Angusopdrætttere.

Kommer man til de 2 $\frac{1}{2}$ Aar gamle Stude, da falder Barometret langt fra; der er kun fremstillet 6 af dem, men udsøgte gode, smukke og vægtige Individuer ere de alle, hvilket ogsaa noksom fremgaaer deraf, at man foruden de 3 regulære Præmier havde givet to Betegnelsen »Præmieværdig«, og Vægtskalaen viser, at Gjennemsnitsvægten af disse 6 Dyr overgaaer Gjennemsnitsvægten af samme Klasse i alle de andre Racer.

Af 3—4 aarige Stude ere kun 3, som alle have faaet Præmie, fordi de fortjente det; de opnaaede en Gjennemsnitsvægt af 1932 Pd.; 1ste Præmiestuden vejer 2080 Pd. og tilhører en meget anerkjendt Angusopdrætter, Mr. Wilken, Watershire of Forbes, Alford, Skotland, en Mand, der sælger mange af sine selvtillagte Ungdyr til Amerika. Denne Stud er i høj Grad velfedet, men dens Form skamskjændes en Del, fordi dens Lænd er saa fyldig af Kjød, at den rager 2 Tommer ovenfor den iøvrigt velformede Ryg.

Ville vi imidlertid se et af Skuets smukkeste og i

Fedeformen mest fuldstøbte Dyr, maa vi gaa til næste Klasse, Kvier under 4 Aar, og søge 2den Præmiedyret ud; det er en 2 Aar 11 Mdr. gammel Kvie, tilhørende omtalte Mr. Wilken. Den er meget fin i Præget, meget dyb og meget bred, 1500 Pd. vægtig. Lænden er absolut ligesaa bred som det velskabte, godt kjødsatte Kryds med dybe Laar, Ryggen meget muskelfyldig Kamstedet overmaade bredt, Overgang fra Skulder til Bryst er uden mindste Huling. Og foran Boven er den stærkt udfyldt, Bug og Ryg fuldstændig parallele, Hovedet saa smukt som noget Kohoved, Benstillingen god, Bevægelsen ligesaa. Denne Kvie tog for faa Dage siden Championsprisen ved Fedeskuet i Birmingham, hvor den herværende Championsstud vel tog en første Præmie i sin Afdeling og tillige ansaaes for den bedste i sin Race, men i Konkurrencen om Championsprisen, hvortil kun det bedste Dyr af hver enkelt Race kunde deltage, kom den temmelig langt tilbage i Rækken.

1ste Præmiekvien i Angusafdelingen lader heller ikke meget tilbage at ønske som fuldendt Fedeskabning. Den er om mulig endnu federe end Mr. Wilkens, den er længere i Kroppen og 100 Pd. vægtigere, skjøndt ikke ældre, men den er ikke saa nær Grunden og ikke saa finbenet som 2den Pr.-Kvien.

De øvrige fremstillede Kvægracer vare: Sussexracen, Rød kullet Kvæg, Welsh Kvæg samt Højlandskvæg.

Af disse udgjorde Sussexkvæget den talrigste Afdeling (33), og Vægtskalaen viser, at disse Dyr have opnaaet en betydelig Vægt, endog i meget ung Alder, men desuagtet er det en Race, man ikke kan sætte meget højt; thi Exemplarerne ved Skuet vise en saadan Uoverensstemmelse i Form og Størrelse, at man ikke kan tillægge Racen Betegnelsen konstant, og desuden er Formen ikke heldig; Forpart og Ryg ere i Reglen upaaklagelige, men Bagpartiet er ofte for spidst og noget hængende, og saa er Kvaliteten heller ikke extra god. Iøvrigt er det en rød, langhornet, glathaaret Race, der nærmest ligner

Devonracen, dog er den i Almindelighed større end denne.

Den røde kullede Race har megen stor Lighed med Angusracen, men er fremstillet i for ringe et Antal til deraf at drage Sammenligning med de øvrige Racer; Kvaliteten skal ikke fuldtud kunne maale sig med Anguskvægts. Hverken den røde kullede eller Sussexracen ere brugte meget udenfor deres Hjemstavn som Krydsningsprodukter.

De Welshske Stude (her var kun fremstillet Stude af denne Race), eller som man paa Markedet kalder dem »Runts«, ere ikke ulige vor jyske Race, kun en hel Del større og grovere end denne. De ere fuldstændig sorte med lange udad- og fremadrettede Horn med opadvendt Spids og maa nærmest betegnes som en Landrace med temmelig langsom Udvikling. Her var ikke fremstillet nogen under 2 Aars Alderen. De opnaa en ret betydelig Vægt, naar de blot faa Lov at voxe, og ere dybe, bringebrede Dyr med en ret god Ryg, men Kammen er vel høj og skarp, Lænden mangler noget i Muskelfylde, Krydset er hængende og vel tagdannet, og Laarene ere ikke dybe nok, hvorimod Kvaliteten er særlig god.

Endelig komme vi til:

Det vestskotske Højlandskvæg, disse smukke, vilde, langhornede Skabninger med det kvarterlange To og den Halvalen lange Pandelok, Dyr, der høre hjemme i de magre, højtliggende Egne af Skotland. Kraftige, smukke og ejendommelige ere disse Dyr, og det er navnlig et stolt Syn at se dem færdes i deres Hjemstavn under de naturlige Omgivelser, udmærkede Modeller for en dygtig Malers Haand; men ogsaa her paa Skuet formaa de at trække Folk til sig. Det er lange, lavstammede Dyr med kraftig, dyb Hals, forsynet med store Hudfolder, dyb Doglap og stor Hagefold; Brystet er dybt og bredt med en ret fyldig Ryg, næsten vandret Ryglinie, Korsben og Halerod gaa ofte i omtrent lige Linie med denne, og Krydset er ret langt, men meget tagdannet, Laarene kraftige og dybe, Underarmen meget fyldig, Piberne grove og Ha-

len altid meget lang. Det mest ejendommelige ved dem er deres smukke, korte Hoved med store Øjne, kraftige brede Pande, og mægtige Horn, stærkt udadrettede og kun ganske lidt rejste; paa flere af Studene var der en Afstand af 3 Alen mellem Hornspidserne.

Kvaliteten af deres Kjød staaer i Højde med bedste Angus, er Studen fed, er Kjødet vel marmoreret, meget saftigt og velmagende.

I Hjemstavnen kunne de ikke let erstattes af andre Kvægracer, thi Nøjsomhed og Haardførhed ere Egenskaber, der ere uvurderlige dér, og disse ere Højlandskvæget i høj Grad i Besiddelse af; men fjærnt derfra finder man dem kun sjælden rene i de almindelige Landbrug, hvorimod man ofte i Rigmændenes Parker vil træffe paa dem, de yndes dér paa Grund af det tiltalende Udseende. De ere nemlig, som de fleste andre nøjsomme og haardføre Racer, meget langsomme i deres Væxt. Her paa Skuet vare de yngste 3—4 Aar gamle, og en frodig Jordbund fordrer de for at blive modne i den Alder; det almindelige Tidspunkt for Afsætningen er Dyrets 4de—5te Aar. Krydsningerne med Korthorn falde meget ofte godt ud; en saadan $2\frac{3}{4}$ Aar gammel Kvie var udstillet paa Skuet med en Vægt af 1240 Pd. og opnaaede 4de Præmie i Gruppen for Krydsninger, og paa Markederne seer man jævnlig lignende om end sjælden saa gode Resultater.

Resultatet, jeg er kommen til ved at se det smukke Fedeskue her, er dette, at England, navnlig i de 3 Racer: Korthorn, Angus og Hereford, raader over udmærkede Midler til at drage fuld Nytte af Jordbunden overalt, hvor denne er mere end rig nok til at føde de stedvante, mere haardføre Landracer, nemlig ved at producere Krydsninger mellem disse til Fedning. En bekjendt Sag er det ogsaa, at dette benyttes i stor Maalestok, og hvor Plejen

virkelig svarer til det mere fordringsfulde Afkom, opnaaer man ogsaa derved meget smukke Resultater; jeg behøver kun at henvise til Vægtskalaen for at vinde Støtte herfor; men iøvrigt har jeg seet saa mange Exempler paa dette, at jeg ikke frygter for at udtale det, navnlig naar jeg i samme Aandedræt tilføjer, at jeg ogsaa har seet Masser af Exempler paa højst uheldige Resultater, hvor man ikke har havt tilstrækkeligt at byde det forædlede Dyr.

Alt dette er imidlertid Forhold, jeg anseer fuldtud bekendte hjemme.

Et andet Forhold, som næppe er saa bekjendt, og som jeg derfor ønsker at berøre med et Par Ord, er dette, at Korthornet ikke mere ubetinget hævder Forrangen som det bedste Forædlingsmiddel; i de senere Aar kommer Anguskvæget mere og mere op i Højde dermed. Det vilde være for meget at sige, at Anguskvæget var ligesaa udbredt som Korthornskvæget, der har været Landets Stolthed i saa mange Aar, og som de konservative Engländerne derfor nødigt forlade; men gaa vi Markederne igjennem, ville vi strax faa Fornemmelsen af, at de oftest kullede Anguskrydsninger spille en meget stor Rolle, og vist er det, at denne er i Opsvingning, og det ikke alene i England og Skotland. Anguskvæget har i de senere Aar været meget efterspurgt til Canada, de forenede Stater, Avstralien og Sydamerika; selv Indien er ved at forsøge dem; det irske Landbrugsselskab støtter ogsaa deres Udbredelse dér; og gaa vi ved Fedeskuet her i London Afstammingsregistret igjennem for Krydsningsafdelingen, der tæller 56 Individer, ville vi finde, at disse nedstamme fra 26 Angustyre, 24 Korthornstyre, 3 Herefordtyre og 3 Tyre af ubekjendt Afstamning.

Se vi Præmielisten efter for samme Afdeling, se vi, at de 14 Præmier ere saaledes fordelte:

1ste Præmie til 4 Angus eller Gallowaykrydsninger med Korthorn (Gallowaykvæget, staaer Angus meget nær, er kullet sort som dette og af lignende Form).

2den Præmie til 4 Angus eller Gallowaykrydsninger med Korthorn eller Hereford.

3die Præmie til 3 Angus eller Gallowaykrydsninger med Korthorn.

4de Præmie til 3 Korthornskrydsninger med Angus, Hereford og Highlandske.

Det Dyr, der af Dommerkomiteen var anseet som det bedste i sin Klasse, den bedste i sin Afdeling (Krydsninger), bedste Kvie paa Skuet og næstbedste Dyr paa Skuet var en 1 Aar 8 Mdr. gammel Kvie, 1350 Pd. vægtig, en Krydsning mellem Angustyr og Korthornsko.

Fuldstændig overbevisende om Anguskvægets gode Egenskaber er denne Fremstilling ganske vist ikke; den viser kun, at Anguskrydsningerne ofte ere udmærkede Dyr, thi som oftest har Korthornet jo været det andet Element i Krydsningen, og Æren tilfalder ligesaa godt dette. Men jeg skal fremsætte nogle andre faktiske Oplysninger, der ere mere slaaende, da de bevise, at Angusdyret i og for sig ofte opnaaer en høj Grad af Fuldkommenhed i Sammenligning med andre Racer, og at det i Virkeligheden skattes af de kyndige Kvægkjendere:

1881 tog Anguskvæget Championsprisen ved Fedeskuerne i Norwick og York.

1883 i Norwick, Leeds og Birmingham.

1884 i Birmingham.

1885 i Birmingham og Smithfield (London).

1887 i do. do.

1888 i Birmingham.

Med Undtagelse af 1887, da Championsprisen toges for en Ko, ere de øvrige vundne af $2\frac{1}{2}$ —3-aarige Kvier.

Spørge vi da nu, hvorfor Anguskvæget saaledes skattes, faa vi altid det samme Svar: Fordi det er den Kvæg-race, hvis Kjød indtager allerhøjeste Kvalitet samtidig med, at der er meget lidt Affald, samt fordi Racen er forholdsvis tidlig moden, stærk i sin Nedarvningsevne og mere haardfør end baade Korthorn og Hereford.

At Racen virkelig kan opnaa tidlig Modenhed, viser Vægtskalaen, og med Hensyn til Kvaliteten behøver jeg blot at minde om, at det skotske Kjød altid betales højest paa Londonermarkedet.

Drage vi nu mine Resultater angaaende Fedeskuet sammen, kunde man maaske let falde paa den Antagelse, at jeg stærkt vilde anbefale en Krydsningsavl og særlig med Anguskvæget som Udgangspunkt; men det vilde jeg dog meget nødig have Skyld for. Hvad Krydsningsavlen i Almindelighed angaaer, da har jeg allerede fremhævet, naar jeg finder den ønskelig og ikke ønskelig; og hvad Anguskvæget i Særdeleshed angaaer, da har jeg kun ønsket at drage D'hr. Landmænds Opmærksomhed hen paa en en ny og stærk Strømning i Husdyravlen herovre i det højt udviklede Kreaturland. Hvorvidt Angusracen i Virkeligheden vilde kunne gjøre Fyldest hjemme og tjene til Forbedring af vort Kvægbrug, det skyldte vi endnu Bevis for, det fordrer en yderlig alvorlig Prøve, før det tilraades i Almindelighed, og navnlig vilde jeg i Øjeblikket langt fra tilraade en Indførsel af Anguskvæg til Danmark.

Og naar jeg saa stærkt har fremhævet de gode Resultater ved Angusracens Benyttelse i den engelske Krydsningsavl, saa vil jeg endnu gjøre opmærksom paa, at dette hovedsagelig er opnaaet ved den enkelte Krydsning og ikke ved en videregaaende Bastardavl, som man i det almindelige Landbrug skyer her tillands, i hvert Fald for Kvægets Vedkommende.

Som det vil fremgaa af nedenstaaende Skala, angivende Antallet af de fremstillede Dyr i de forskjellige Aldersklasser, fremvistes der her et ikke ringe Antal meget ungt Kvæg, og saavel gennem de almindelige Udtalelser herovre som gennem Landbrugsbladene f. Ex. »Mark Lane Express« fremgaaer det, at Landmændenes Anstrængelser saavel i England og Skotland som i Amerika stadig mere og mere gaa i Retning af at fremstille »baby beef«; man mener, at Produktionen deraf er billigere og Kvaliteten bedre.

En bekjendt engelsk Opdrætter Mr. Clement Stephenson skriver f. Ex. i Pall Mall Gazette d. 13de Decbr. 1888: »Et totalt Omslag har fundet Sted i Løbet af de sidste 10 Aar i Folks Smag med Hensyn til Julekjød; tidligere var det næsten »Fedt« altsammen, og de Masser af unyttig og ubrugeligt Stof, der produceredes hvert Aar, var ikke alene et Tab, men saa ligefrem vederstyggeligt ud. Dette Fedt var det mest bekostelige at producere, — og naar man endelig havde frembragt det, var det intet værd. Saadanne Dyr, som man saa paa de forskjellige Skuer og Markeder for 10—20 Aar siden, vil man nu næppe kunne sælge for nogen Pris. Slagterne ville ikke købe dem; Konsumenterne have lært at skatte Værdien af yngre og magrere Kjød. Indtil for 10 Aar siden var det kun 4 à 4½ aarige Dyr, der egnede sig for Juleskuet, og hvorledes disse kunde fedes med Fordel er uforstaaeligt. Nu ere de fleste under 3 Aar gamle og mange af dem kun 2.«

Antallet af de i de forskjellige Aldersklasser fremstillede Dyr ved Smithfield Fedeskue 1888:

Race	Stude u. 2 Aar	Stude ov. 2 Aar u. 3 Aar	Stude ov. 3 Aar u. 4 Aar	Kvier u. 4 Aar	Køer	Sum
Devonrace..	6	14	2	6	1	29
Herefordrace	18	13	5	8	1	45
Korth.s-race	13	12	10	19	6	60
Sussexrace .	10	7	3	9	4	33
Rødkullet do.		5	2	4		11
Welshrace..		4	8			12
Heghl.-race			10	7		17
Angusrace	13	8	3	15		39
Krydsninger	15	19	3	19		56
Summa	75	82	46	87	12	302

Desuden var der nogle faa Dyr, der ej kunde komme i angivne Klasser.

I Birmingham har man i det sidste Aar ivrig debatteret Spørgsmaalet, om man ikke skulde udelukke Stude

over 3 Aar gamle fra Konkurrence ved Fedeskuerne dér, men man opnaaede dog ikke Enighed.

Vel maa vi imidlertid vogte os for at følge for hurtig efter her; hvad der gjælder for èn Race og for særlige Jordbunds og klimatiske Forhold passer ikke for andre. Fordi »baby beef« af de af Naturen tidlig modne Racer er saftigt, kraftigt og velmagende, er det samme ikke Tilfældet med Kjødet af meget unge, fede Dyr af Racer med langsommere Udvikling; vi se jo ogsaa af Skalaen, at det ikke er alle Racer, der ere fulgte med i denne Strømning, og vi vilde faa et Fejlsyn, om vi troede, at Forholdet mellem de forskjellige Aldersklasser her paa Skuet svarede til det virkelige Forhold under almindelige Omstændigheder; Markederne fortælle os noget andet; der ere de fleste Kreaturer $2\frac{1}{2}$ —3 Aar gamle, og kun et ringe Antal fremstilles fede under 2 Aarsalderen herovre.

Henvende vi vor Opmærksomhed paa Vægtskalaen, vil det vist undre Enhver at se den enorme Vægt i Forhold til Alderen, og det Spørgsmaal trænger sig uvilkaarlig frem: Hvad har det kostet at frembringe disse Dyr, paa hvilken Maade ere de fodrede? — Ja, det var vel værd at vide, men derom melder Katalogen intet som helst, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind paa det her. Kun vil jeg bemærke, at det bedste ikke ansees for godt, naar det for Englænderen eller Skotten gjælder at præparere Dyrene til Skue; man begynder i Tide, og Kvæget er Gjenstand for den omhyggeligste Pleje. For et af Dyrenes Vedkommende har jeg allerede bemærket, at det var fremstillet og præmieret her ved Skuet ifjor, saa det var godt forberedt, og for flere af Kviernes Vedkommende gjælder det, at de have været fremstillede paa lokale Avlsskuer Aaret før de fremstilles her, saa de have ligeledes havt en lang Forberedelsestid. For de fleste Dyrs Vedkommende i alle de rene Racer gjælder det, at de fra Fødselen af have diet Moderen, saalænge denne

havde nogen Mælk, og siden den Tid have de aldrig faaet Lov at tabe »Kalvekjødet«, som de sige herovre. Exempelvis kan jeg anføre om en $3\frac{3}{4}$ aarig Angusstud, at dennes Fedning begyndte netop for 1 Aar siden, da den kom godt istand ind fra Græs. Fedefoderet har bestaaet af Bønne- og Majsmel, knust Havre og Linkager, Turnips, Hø og Halm, opblandet med koldt Vand. Gradvis gik man op til 16 Pd. Kraftfoder ($\frac{1}{3}$ Kager $\frac{2}{3}$ Sæd), hvorved man vedblev saalænge den kunde magte det; i den sidste Tid havde 12 Pd. af denne Blanding været alt hvad den kunde konsumere; den opnaaede at faa 1ste Præmie i sin Afdeling og havde en Vægt af 2080 Pd.

Som et andet Exempel paa Forberedelse til Skuet skal jeg gjengive en Udtalelse af Mr. Clement Stephenson, en af de faa Mænd, der i en længere Aarrække har taget Championsprisen hjem fra mange Fedeskuer for sin udmærkede Angushjord; det er ham, der vandt alle de tidligere omtalte Championspræmier undtagen iaar, da han ikke har udstillet: — Den heldige Opdrætters Hemmelighed ligger i Udvalget af den bedste Tyr, der kan findes; den enkelte Tyr spiller lige saa stor en Rolle som hele den øvrige Besætning (a good bull is half a herd); men en Besætnings Godhed er dernæst meget afhængig af Foderforholdene; den maa have noget for Tandene; det er unyttigt at holde gode Avlsdyr, naar man ej kan give dem passende Underhold. Et Kreatur, som skal kunne udfylde Fordringerne paa et Skue, maa først og fremmest nærme sig Fuldkommenheden i Form saa nær som muligt; det maa have en god Konstitution, god Appetit, være istand til at assimilere det fortærede Foder, og naar det er færdigt til Skuet, maa det være meget kjødfuldt og kun give ganske lidt Affald. Det Dyr, der udfylder disse Fordringer, udtages et Aar gammelt, da Foderberedelsen begynder. Det givne Foder maa stadig varieres, saa man aldrig giver det samme 2 Gange i Træk; men et meget vigtigt Punkt er en regelmæssig Fødring. Under hele Fedetiden maa de engang valgte Fodertider nøjagtig over-

holdes; Dyret maa aldrig tildeles mere Føde, end det er istand til at æde op, da det Modsatte snart vil give sig Udslag i Sygdom. Mange Federe have den Skik at give Stimulentser af en eller anden Art, men jeg har aldrig anvendt det og troer ikke paa Nytten deraf. Hvert Fededyr har dog en Saltsten i Krybben, hvilket jeg anseer for meget heldigt. Med denne Undtagelse giver jeg intet kunstigt Foderstof af nogen Art. Bevægelse er af stor Betydning for alt Fedekvæg; uden dette er det umuligt at vedligeholde fuldstændig Sundhed, og Bevægelse maa gives regelmæssig hver Dag. Et Dyr, der ikke er fuldstændig sundt, kan ikke naa Maalet at blive fedt, og saa meget er vist, at den, der trænger til Medicin af nogen Art, aldeles ikke svarer til Hensigten. Har De et Dyr af den rigtige Slags, vil det, fodret efter denne Plan, bringes til Modenhed saavel for Skue som Slagter, og det er den rette Grænse; men en vanskelig Ting er det at afgjøre, naar Modenheden er naet.«

Med Hensyn til Fodringen, er det dog aldeles vist, at man ikke tager saa særligt Hensyn til det rent økonomiske som ved Fedning til Markedet, og den Grænse, det betaler sig at fodre Dyret op til for almindeligt Slagtebrug, overskrides sikkert ogsaa meget ofte. Dette i Forbindelse med, at man altid vælger de bedste Dyr til Skuet, have naturlig til Følge, at de angivne Gjennemsnitstal for den opnaaede Vægt ikke ere saadanne, man vil kunne opstille som almindelige for Racen; men de angive en Grænse, som kan naaes, et Maal at arbejde hen efter, og kun i den Hensigt at minde om, at vi endnu hjemme have et stort Arbejde paa Husdyrbrugets Omraade, at vi stadig maa have Øjet aabent for Fremskridt, er det, at jeg har anmodet Læserne om at følge mig gennem Skuet.

For nogle af Skuedyrene er det rent fabelagtige Priser, der ere opnaaede; saaledes blev Skuets Championsdyr solgt for 120 £ = 2160 Kroner, den skal uddeles som Julekjød til de Fattige og kjøbtes af en Rigmand.

Men Slagterne betale ogsaa Præmiekvæget meget højt; Priser som 700—850 Kroner opnaaedes for flere, og en af de fineste Slagtere i London gav 65 £ = 1170 Kroner for den omtalte $3\frac{3}{4}$ aarige Angusstud. Den vægtigste Korthornsstud betales med 60 £ = 1080 Kroner.

London, Decbr. 1888.

P. A. Mørkeberg.
